

Ndërtesa e Elektrokosovës
Bulevardi Bill Clinton nr.3
Prishtinë 10000
Republika e Kosovës

Elektrokosova Building
Bill Clinton Boulevard no.3
Prishtina 10 000
Republic of Kosovo

***Komentet e OSSH-së ndaj Raportit Konsultativ të ZRRE-së për
Shqyrtim të Jashtëzakonshëm të Tarifave të Energjisë Elektrike***

Janar, 2022

I. Hyrje

Zyra e Rregullatorit për Energji (ZRRE) më datë 17 janar 2022 ka publikuar Raportin Konsultativ për Shqyrtim të Jashtëzakonshëm të Tarifave për Energji Elektrike. Në këtë raport ZRRE ka paraqitur vlerësimin fillestar për të Hyrat e Lejuara Maksimale për Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes (OSSH), bazuar në Aplikimin për shqyrtim të jashtëzakonshëm të të hyrave të lejuara maksimale të dorëzuar me datë 28 dhjetor 2021.

Shqyrtimet e jashtëzakonshme ndodhin atëherë kur ndikimi financiar i shkaktuar nga një ngjarje e jashtëzakonshme kalon prapen e materialitetit prej 5 %. Siç është theksuar edhe në Raportin Konsultativ të ZRRE-së rritja e paprecedent e çmimeve në tregjet e energjisë elektrike ka ndikuar në kostot e blerjes së energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes – duke rritur kostot e blerjes së realizuar nga importi. Kjo i ka hapur rrugë fillimit të procesit për shqyrtim të jashtëzakonshëm të tarifave të energjisë elektrike me qëllim të mbulimit të ndryshimit të ndjeshëm të kostove të blerjes së energjisë elektrike dhe ruajtjes së sistemit elektroenergetik në vend.

Në vijim të këtij dokumentit OSSH do të paraqes qëndrimin e saj lidhur me propozimin e ZRRE-së për të hyrat e lejuara maksimale sipas Raportit Konsultativ dhe do të prezantoj të dhënat që e mbështesin propozimin e OSSH-së për të hyrat e lejuara maksimale për periudhën 1 shkurt 2022 -31 mars 2023.

II. Komentet e OSSH-së

Gjatë shqyrtimit të vlerësimeve të ZRRE-së të prezantuara në Raportin Konsultativ, kemi vërejtur se ZRRE ka përdorur të njëjtën metodologji sikurse viteve të kaluara lidhur me energjinë që pritet të hyjë në shpërndarje (EED) duke konsideruar vetëm nivelin e lejuar të humbjeve në nivel të shpërndarjes. Siç është theksuar edhe në të kaluarën nga OSSH, aplikimi i një metodologjie të tillë nuk është në përputhje me metodologjinë e përdorur në Bilancin e Energjisë, dhe me metodologjitë e përcaktuar në Rregullën për të Hyrat e OSSH-së dhe si rezultat jep konkluzione të gabuara.

Ne pajtohemi që ZRRE-ja për qëllime tarifore duhet të përdorë nivelin e aprovuar të humbjeve gjatë llogaritjes së kostos së lejuar të humbjeve, megjithatë parashikimi më i ultë i energjisë në hyrje të nivelit të shpërndarjes nënkupton subvencionimin e një pjese të kostove nga OSSH në një vit relevant dhe respektivisht përshatje më të mëdha gjatë vitit pasues.

Marrë parasysh se energjia nga prodhimi vendor ofrohet me prioritet për Furnizuesin me Shërbim Universal (FSHU) dhe meqenëse ky prodhim është i pamjaftueshëm për të mbuluar nevojat e konsumit vendor, OSSH-ja mbulon nevojat e veta kryesisht nga importi dhe si rezultat ekspozohet ndaj ndryshimeve në çmimet e importit.

Gjatë vitit 2021, blerjet e energjisë nga importi për nevojat e OSSH-së përbën 50% e blerjeve por vlera financiare e tyre përbënë 78% e kostove të blerjeve të energjisë. Prandaj, mos-reflektimi i saktë i energjisë që hynë në nivel të shpërndarjes dhe barra për mbajtjen e këtyre kostove nga OSSH në një vit kur OSSH është duke u përballur me krize likuiditeti është e papranueshme dhe dëmton seriozisht rimëkëmbjen financiare të saj, e cila reflekton në vonesat e pagesave të detyrimeve ndaj operatorëve të tjerë.

Duke marrë parasysh të përmendurat më lart, ne kërkojmë nga ZRRE-ja të përdor vlerën e pritshme të shitjeve dhe humbjeve gjatë llogaritjes së EED-së për vitin përkatës 2022, siç paraqitet në tabelën më poshtë:

Balanca e Energjisë në nivelin e OSSH-së	Njësia	Propozimi 2022	Komentet e OSSH-së 2022
Shitjet e pritshme	GWh	4,820	4,928
Energjia e pa furnizuar në Veri	GWh	367	367
Humbjet në Veriun e Kosovës	%	6.0%	6.0%
Humbjet e Lejuara	%	15.1%	15.1%
Humbjet e Lejuara	GWh	923	965
Humbjet e tejkaluara	%		2.0%
Humbjet e tejkaluara	GWh		130
Total humbjet përfshirë Veriun	%	21.1%	22.9%
Total humbjet përfshirë Veriun	%	1,290	1,462
EED-ja e pritshme	GWh	6,110	6,390

Për më tepër, ZRRE në raportin konsultativ ka përdorur një çmim të përbërë për llogaritjen e kostos së humbjeve, e cila merr për bazën çmimin aktual nga blerjet nga KEK-gjenerimi dhe çmimin e pritshëm të importit, duke rezultuar me një çmim përfundimtar prej 108.05 €/MWh, i cili konsideron blerjet nga KEK dhe Importi.

Sidoqoftë, blerjet nga KEK janë aplikuar sipas skenarit më optimist të KEK-gjenerimit, ku KEK pritet të prodhoj me 3A dhe 2B gjatë muajit mars. Marrë parasysh se çmimi aktual i energjisë elektrike nga importi është 250 €/MWh¹, ndikimi i mungesës prej 100 MW të prodhimit vendor duke zëvendësuar të njëjtin me import rezulton me një kosto shtesë prej 15 milion € vetëm për një muaj.

¹ Çmimi sipas tregut të HUPX me dt. 24 janar

Ndikimi i mungesës së 100 MW nga prodhimi vendor	MWh	€/MWh	€
KEK	72,000	36.0	2,592,000
Import	72,000	250	18,000,000
Ndikimi			15,408,000

Gjithashtu, marrë parasysh volatilitetin e çmimeve të importit gjatë vitit 2021, të cilat kanë qenë vazhdimisht të ndryshueshme; trendin e rritjes së çmimeve sipas parashikimeve nga tregu i Hupex për ditët dhe muajt në vazhdim (2022); pasigurinë e operimit të njësive gjeneruese të KEK; dhe faktin që ZRRE gjatë parashikimit nuk ka marrë për bazë çmimet ndërkufitare, atëherë çmimi i importit duhet të reflektoj pritshmëritë e tregjeve ndërkombëtare.

Në këtë kuptim, KEDS ka përditësuar çmimin e importit dhe kostoja e pritshme për blerjet e humbjeve të lejuara është si në vijim:

Përshkrimi	Njësia	E propozuar 2022	Komentet e OSSH-së 2022
Parametri i indeksimit			
It	%	7.38	7.38
Humbjet e lejuara (LSSCt)			
LSSAt	%	15.1%	15.1%
REUEt	GWh	6,109.8	6,389.9
WHEAt	€/MWh	108.05	137.32
LSSCat-1	mil€		
LSSCft-1	mil€	99.69	132.50

Kostoja e parashikuar e humbjeve është në përputhje me Rregullën për të Hyrat e OSSH-së dhe përfaqëson vetëm nivelin e humbjeve të lejuara. Këto kosto janë të domosdoshme për të mundësuar funksionimin normal të OSSH-së në vitin e caktuar dhe kërkojmë nga ZRRE-ja që të zbatojë kërkesën e OSSH-së për reflektimin e saktë të koston së humbjeve për vitin 2022. OSSH tashmë mban barrën e kostove të humbjeve mbi nivelin e lejuar, andaj financimi i sektorit për një vit është jashtë çdo aftësie financiare.

III. Propozimi për të Hyrat e Lejuara Maksimale për OSSH-në për vitin 2022

Tabela e mëposhtme përmbledh MAR-in e kërkuar nga OSSH për vitin 2022, pas marrjes në konsideratë të të gjitha përshtatjeve të nevojshme, ashtu siç janë argumentuar më lartë.

Te hyrat e lejuara maksimale (mil€)	Njësia	Propozuar 2022	Propozimi i OSSH-së
Parametrat e indeksimit			
Faktori i efikasitetit	%	1.5%	1.5%
Inflacioni	%		
Euribor	%		
Faktori - S	%		
Norma e interesit - It	%		
Shpenzimet operative dhe te mirëmbajtjes (OPMct)			
Vlerësimi gjate PRR2	€m	24.91	24.91
Lejuar - OPMct = OPMct-1 * (1 + CPIt-1) * (1 - Et) * (1 - Pt)	€m	26.18	26.18
Kostot shtesë të OPEX-it	€m	0.24	0.24
Kostot e zhvlerësimit (DEPCt)			
Vlerësimi gjate PRR2	€m	17.55	17.55
Lejuar - DEPCt = DEPCt-1 * (1 + CPIt-1) * (1 - Pt)	€m	18.36	18.36
Kostot e kthimit (RTNCt)			
Vlerësimi gjatë MYT	€m	16.37	16.37
Lejuar - RTNCt = RTNCt-1 * (1 + CPIt-1) * (1 - Pt)	€m	17.17	17.17
Obligimet ndaj KOSTT-it			
Obligimet ndaj KOSTT-it -parashikim	€m	1.55	1.55
Obligimet ndaj KOSTT-it – aktual	€m		
Kostot e humbjeve (LSSCt)			
Parashikim			
LSSAt	€m	15.1%	15.1%
REUEt	€m	6,109.8	6,389.9
WHEAt	€m	108.5	137.32
Kostoja e parashikuar e humbjeve	€m	99.69	132.50
Aktual			
LSSAt	%	15.1%	15.1%
REUEt	GWh		
WHEAt	€/MWh		
Kostoja e aktuale e humbjeve	€m		
Përshtatjet			
Te hyrat e parregulluara PRR2	€m	(3.50)	(3.50)
Përshtatjet për PRR1	€m	(1.50)	(1.50)
Përshtatja për çmimin e humbjeve	€m		
Korrigjimi i jobalanceve	€m		
Te hyrat aktuale te parregulluara	€m		
Taksa e licencës:			
Parashikim	€m	0.08	0.10
Aktual	€m		

KREV – faktori korrigjues i të hyrave

Faktori korrigjues i të hyrave t-1	€m	16.24	16.57
AACt-1 - kostot aktuale për vitin t-1	€m		
441.ARRt-1 - të hyrat aktuale për vitin t-1	€m		
KREvt = (AACat-1 – ARRt-1) * (1+ It)	€m		

MAR – të hyrat e lejuara maksimale	€m	174.50	207.67
---	----	---------------	---------------

OSSH beson se MAR-i i propozuar përfaqëson kostot reale të rrjetit të shpërndarjes për vitin 2022 dhe pret nga ZRRE të reflektoj para marrjes së çdo vendimi përfundimtar.

Ndërtesa e Elektrokosovës *Elektrokosova Building*
Bulevardi Bill Klinton nr.3 *Bill Clinton Boulevard no.3*
Prishtinë 10000 *Prishtina 10 000*
Republika e Kosovës *Republic of Kosovo*

***DSO Comments on the ERO Consultation Report for Extraordinary
Review of Electricity Tariffs***

January, 2022

Ndërtesa e Elektrokosovës
Bulevardi Bill Klinton nr.3
Prishtinë 10000
Republika e Kosovës

Elektrokosova Building
Bill Clinton Boulevard no.3
Prishtina 10 000
Republic of Kosovo

I. Introduction

The Energy Regulatory Office (ERO) on January 17, 2022 has published the Consultative Report for Extraordinary Review of Electricity Tariffs. In this report, ERO has submitted the initial estimate for the Maximum Allowed Revenues for the Distribution System Operator (DSO), based on the Application for extraordinary review of the maximum allowed revenues submitted on December 28, 2021.

Extraordinary reviews occur when the financial impact caused by an extraordinary event exceeds the materiality threshold of 5%. As noted in the ERO Consultation Report, the unprecedented increase in prices in the electricity markets has affected the costs of purchasing electricity to cover losses in the distribution network - increasing the costs of purchases made from imports. This paved the way for the start of the process for extraordinary review of electricity tariffs in order to cover the significant change in the costs of purchasing electricity and maintaining the electricity system in the country.

In this document, the DSO will present its stance regarding ERO's proposal for maximum allowed revenues according to the Consultation Report and will present the data that support the DSO's proposal for maximum allowed revenues for the period. 1 February 2022 -31 March 2023.

II. DSO Comments

During the review of ERO assessment presented in the Consultation Report, we noticed that ERO has used the same methodology as in previous years regarding energy expected to enter in the distribution (EED) considering only the allowable level of losses at the level of distribution. As noted in the past by the DSO, the application of such a methodology is not in line with the methodology used in the Energy Balance, and with the methodologies set out in the DSO Pricing Rule and as a result gives erroneous conclusions.

We agree that ERO for tariff purposes should use the approved level of losses when calculating the allowable cost of losses, however the lower energy forecast at the entry level of distribution means subsidizing part of the costs by the DSO in a relevant year and respectively larger adjustments during the following year.

Considering that energy from domestic production is provided with priority for the Universal Service Supplier (USS) and since this production is insufficient to cover the needs of domestic consumption, the DSO covers its needs mainly from imports and as a result is exposed to changes in import prices.

During 2021, purchases of energy from imports for the needs of the DSO constitutes 50% of purchases but their financial value constitutes 78% of the costs of energy purchases. Therefore, inaccurate non-reflection of energy entering to the distribution level and the burden of maintaining these costs by the

DSO in a year when the DSO is facing a liquidity crisis is unacceptable and seriously impairs its financial recovery, which reflects in delays in payment of liabilities to other operators.

Considering the above, we ask ERO to use the expected value of sales and losses when calculating the EED for the respective year 2022, as shown in the table below:

Energy Balance in DSO level	Unit	Proposal 2022	DSO Comments 2022
Expected Sales	GWh	4,820	4,928
Unsupplied energy in the North	GWh	367	367
Losses in Northern Kosovo	%	6.0%	6.0%
Allowed Losses	%	15.1%	15.1%
Allowed Losses	GWh	923	965
Losses exceeded	%		2.0%
Losses exceeded	GWh		130
Total losses including North	%	21.1%	22.9%
Total losses including North	%	1,290	1,462
Expected EED	GWh	6,110	6,390

Furthermore, ERO in the consultative report has used a composite price for the calculation of the cost of losses, which is based on the actual price from purchases from KEK-generation and the expected import price, resulting in a final price of 108.05 € / MWh, which considers purchases from KEK and Imports.

However, the purchases from KEK were applied according to the optimistic KEK-generation scenario, where KEK is expected to produce with 3A and 2B during March. Considering that the actual price of electricity from imports is 250 € / MWh¹, the impact of the shortage of 100 MW of domestic production by replacing the same with imports results in an additional cost of 15 million € only for one month.

Impact of shortage of 100 MW from domestic production	MWh	€/MWh	€
KEK	72,000	36.0	2,592,000
Import	72,000	250	18,000,000
Impact			15,408,000

¹ Price according to HUPX market, date January 24

Also, considering the volatility of import prices during 2021, which have been constantly changing; the upward trend of prices according to the forecasts from the Hupex market for the following days and months (2022); uncertainty of operation of KEK generating units; and the fact that ERO during the forecast did not consider cross-border prices, then the import price should reflect the expectations of international markets.

In this sense, DSO has updated the import price and the expected cost for the purchase of allowable losses is as follows:

Description	Unit	Proposal 2022	DSO Comments 2022
Indexing parameter			
It	%	7.38	7.38
Allowed losses (LSSCt)			
LSSAt	%	15.1	15.1
REUEt	GWh	6,109.8	6,389.9
WHEAt	€/MWh	108.05	137.32
LSSCat-1	mil€		
LSSCft-1	mil€	99.69	132.50

The assessment cost of losses is in accordance with the DSO Pricing Rule and represents only the level of allowable losses. These costs are necessary to enable the normal functioning of the DSO in the given year and we ask ERO to implement the DSO request for accurate reflection of the cost of losses for 2022. The DSO already bears the cost burden of losses above the allowable level, therefore financing the sector for one year is beyond any financial capacity.

III. Proposal for Maximum Allowed Revenues for the DSO for 2022

The following table summarizes the MAR required by the DSO for 2022, after considering all the necessary adjustments, as argued above.

Maximum Allowed Revenues (mil€)	Unit	Proposal 2022	DSO Proposal
Indexation Parameters			
Efficiency Factor	%	1.5%	1.5%
Inflation	%		
Euribor	%		
S Factor	%		

Inters Rate - It	%		
Operating and maintenance costs (OPMct)			
Evaluation during PRR2	€m	24.91	24.91
Allowed - OPMct = OPMct-1 * (1 + CPIt-1) * (1 - Et)* (1 - Pt)	€m	26.18	26.18
Additional costs of OPEX	€m	0.24	0.24
Depreciation costs (DEPCt)			
Evaluation during PRR2	€m	17.55	17.55
Allowed - DEPCt = DEPCt-1 * (1 + CPIt-1) * (1 - Pt)	€m	18.36	18.36
Return costs (RTNct)			
Evaluation during MYT	€m	16.37	16.37
Allowed - RTNct = RTNct-1 * (1 + CPIt-1) * (1 - Pt)	€m	17.17	17.17
Obligations towards KOSTT			
Obligation towards KOSTT -Forecast	€m	1.55	1.55
Obligation towards KOSTT – Actual	€m		
Costs of Losses (LSSct)			
Forecast			
LSSAt	€m	15.1%	16.40%
REUEt	€m	6,109.8	6,389.9
WHEAt	€m	108.5	137.32
Forecast costs of losses	€m	99.69	132.50
Actual			
LSSAt	%	15.1%	15.1%
REUEt	GWh		
WHEAt	€/MWh		
Actual costs of losses	€m		
Adjustments			
Unregulated revenues PRR2	€m	(3.50)	(3.50)
Adjustment for PRR1	€m	(1.50)	(1.50)
Adjustment for the price of losses	€m		
Correction of imbalances	€m		
Actual unregulated revenues	€m		
Licensing tax:			
Forecast	€m	0.08	0.10
Actual	€m		
KREV – Revenues Correction Factor			
Revenues correction factor t-1	€m	16.24	16.57
AAct-1 – actual costs for year t-1	€m		
441.ARRt-1 - actual costs for year t-1	€m		
KREV-t = (AAct-1 – ARRt-1) * (1+ It)	€m		
MAR – Maximum Allowed Revenues	€m	174.50	207.67

Ndërtesa e Elektrokosovës *Elektrokosova Building*
Bulevardi Bill Klinton nr.3 *Bill Clinton Boulevard no.3*
Prishtinë 10000 *Prishtina 10 000*
Republika e Kosovës *Republic of Kosovo*

The DSO believes that the proposed MAR represents the real costs of the distribution network for 2022 and expects from ERO to reflect before any final decision.